

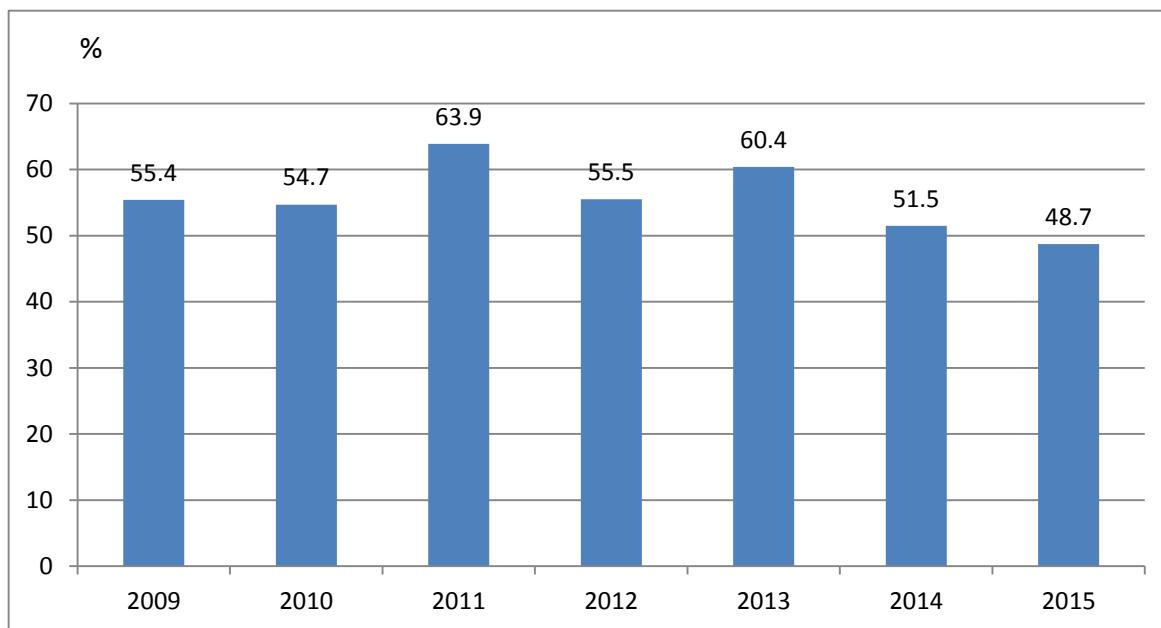
ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВАТА В ОБЛАСТ ПЕРНИК ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

През 2015 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство в област Перник е 6 093 лв. (при 4 953 лв. за страната) и нараства с 2.6% спрямо 2014 година. Основната част от този доход - 92.8% е получена под формата на текущи приходи от работна заплата, пенсии, социални помощи, детски надбавки, както и на приходи от самостоятелна заетост и регулярни трансфери от други домакинства. Останалата част от отчетения общ доход - 7.2%, се дължи на приходи от продажби и други приходи.

Работната заплата е основен източник за доходите на домакинствата. През 2015 г. работната заплата формира 48.7% от общия доход на домакинствата в област Перник, а през 2014 г. - 51.5%.

Фиг. 1. Относителен дял на дохода от работна заплата в общия доход на домакинствата в област Перник

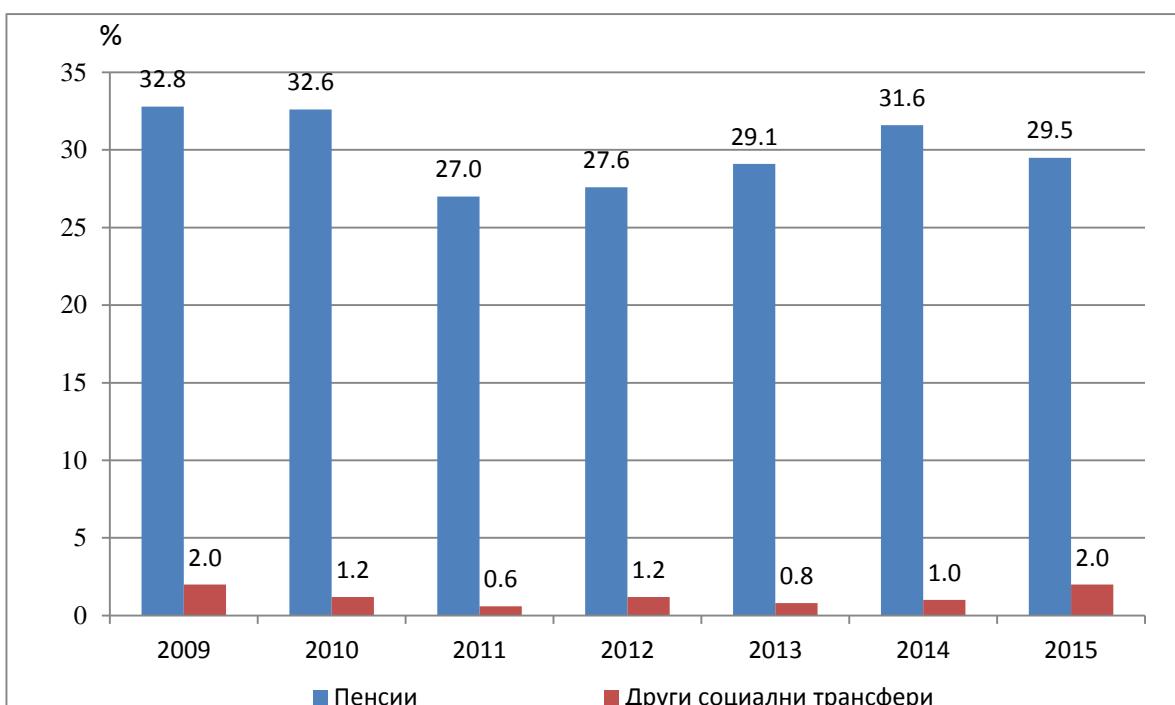
В номинално изражение доходите на домакинствата от работна заплата намаляват. През 2015 г. домакинствата са разполагали средно на лице с 2 965 лв., получени от работна заплата, докато през 2014 г. тези средства са възлизали на 3 061 лв., т.e. доходът от работна заплата е намалял с 3.1%.

През 2015 г. се наблюдава понижение на дела на пенсийте като източник на доходи за домакинствата от област Перник. Относителният дял на доходите от пенсии е 29.5% от общия доход на домакинствата и намалява с 2.1 процентни пункта спрямо 2014 година.

Социалните трансфери (пенсии, семейни добавки за деца, социални помощи, стипендии и обезщетение при безработица и др.) формират 31.5% от общия годишен доход на домакинствата през 2015 г., а през 2014 г. този дял е 32.6%.

Фиг. 2. Относителен дял на дохода от пенсии и други социални трансфери в общия доход на домакинствата в област Перник

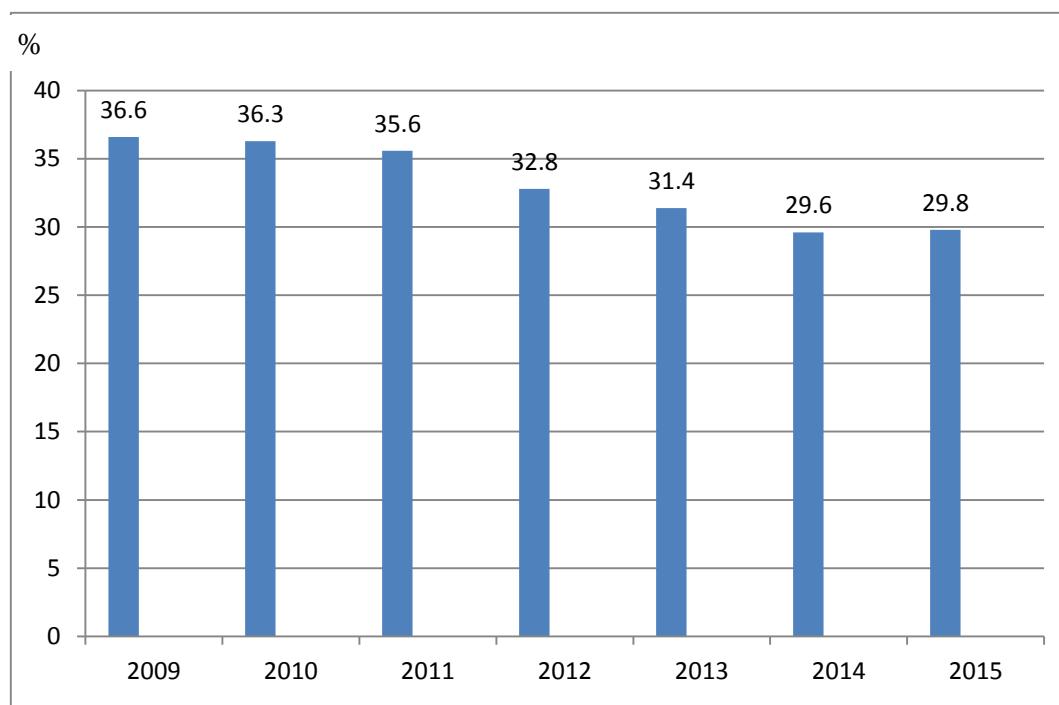
Разходи на домакинствата

През 2015 г. домакинствата в област Перник са изразходвали 5 902 лв. средно на лице (при 4 666 лв. за страната), което е със 8.3% повече в сравнение с 2014 година. Основната част (83.7%) традиционно са похарчени за задоволяване на потребностите, 5.3% - за плащане на данъци и 11.0% - за други разходи.

За храна са изразходвани 1 756 лв. средно на лице от домакинството. Относителният дял на разходите за храна от общия разход се увеличават от 26.6% през 2014 г. на 29.8% през 2015 година.

Фиг. 3. Относителен дял на разхода за храна и безалкохолни напитки в общия разход на домакинствата в област Перник

В сравнение с 2014 г. разходите за здравеопазване и за облекло и обувки в общия разход се увеличават с по 1.4 процентни пункта. Спрямо предходната година се отчита нарастващо и на разходите за алкохолни напитки и тютюневи изделия - с 0.4 процентни пункта. В сравнение с 2009 г. тези разходи са намалели с 3.9 процентни пункта. Спрямо 2014 г. относителният дял на разходите за жилища, вода, електроенергия и горива в общия разход намалява с 0.8 процентни пункта, при разходите за транспорт намалението е с 0.5 процентни пункта, при разходите за данъци намалението е с 0.4 процентни пункта.

**Относителен дял на видове разходи в общия разход на домакинствата
в област Перник**

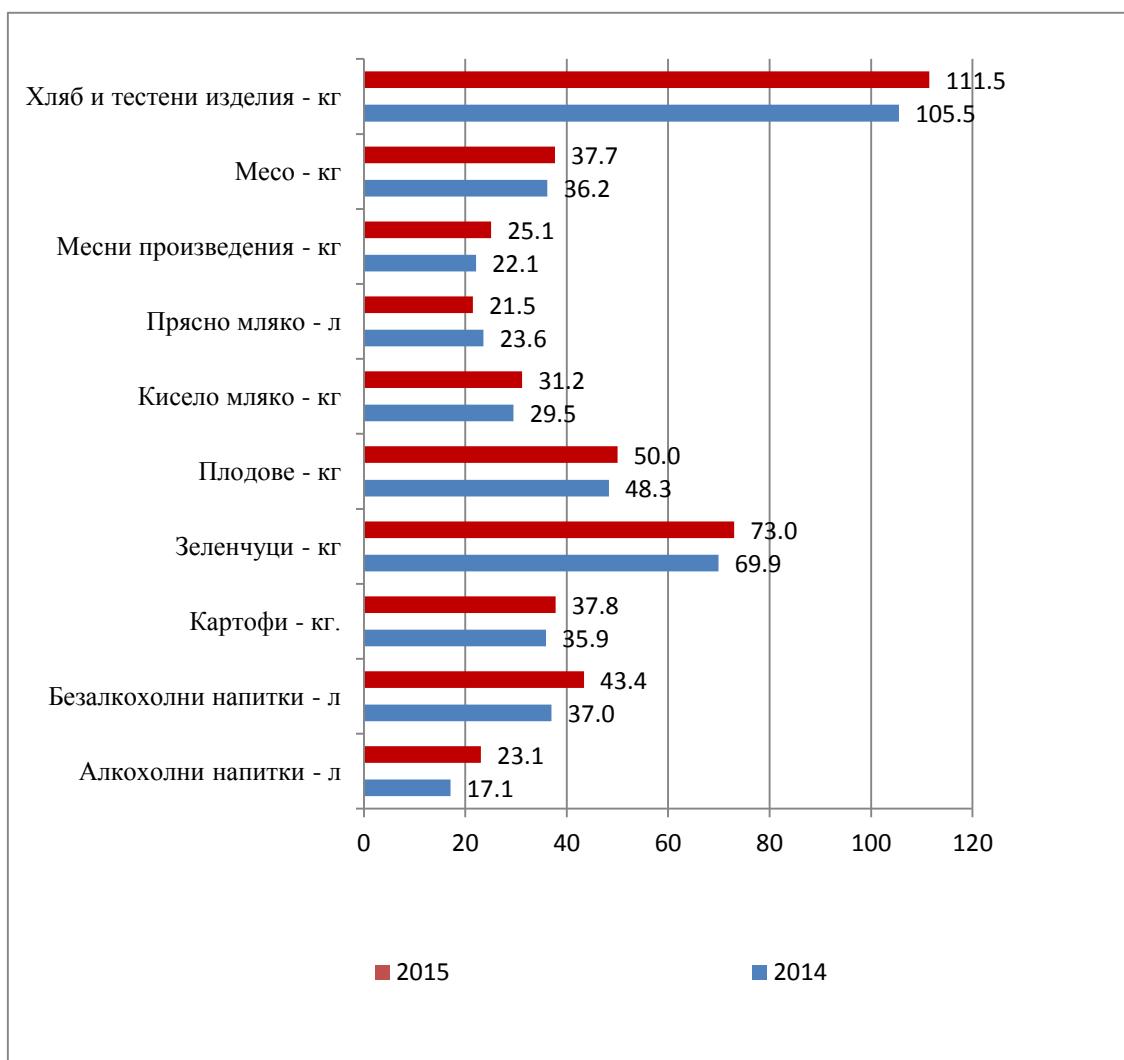
Групи разходи	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Общ разход	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Потребителски общ разход	90.1	88.2	79.7	78.6	80.5	81.7	83.7
Храна	38.0	36.3	35.6	32.8	31.4	29.6	29.8
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	8.2	9.1	6.7	4.9	4.6	4.1	4.5
Облекло и обувки	5.6	5.7	5.7	5.1	4.8	4.9	6.3
Жилища, вода, електроенергия и горива	8.6	11.4	6.2	10.3	11.0	12.3	11.5
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	2.8	3.6	2.5	2.8	2.8	3.5	3.2
Здравеопазване	4.2	4.2	4.2	4.2	4.1	4.6	6.0
Транспорт	11.1	5.5	5.6	5.8	8.4	8.6	8.1
Съобщения	4.5	4.6	6.4	5.2	4.9	4.8	4.9
Свободно време, културен отпуск и образование	3.3	4.2	3.3	3.4	3.0	4.6	4.8
Разнообразни стоки и услуги	3.8	3.5	3.4	4.0	5.4	4.7	4.8
Данъци	1.5	2.3	6.8	5.5	6.9	5.7	5.3
Социални осигуровки	1.6	2.6	9.0	7.9	9.2	8.0	6.9
Регулярни трансфери към други домакинства	0.1	0.9	0.4	0.1	0.0	0.0	0.0
Други разходи	6.8	6.0	4.1	7.9	3.4	4.5	4.0

Потребление на домакинствата

Данните показват, че през 2015 г. настъпват промени в структурата на потреблението на домакинствата в област Перник – увеличава се консумацията на хляб и тестени изделия с 6.0 кг (спрямо 2014 г.) и достига 111.5 кг средно на лице. Увеличава се консумацията на месо, плодове и зеленчуци. Така например консумацията на месо средно на лице през 2015 г. се увеличава с 1.5 кг спрямо предходната година. Консумацията на плодове също се увеличава и от 48.3 кг през 2014 г. достига 50.0 кг средно на лице през 2015 година. Консумацията на зеленчуци се увеличава от 69.9 на 73.0 килограма. Известно увеличение се наблюдава и при консумацията на кисело мляко, а също и на кашкавал и сирене. Намалява консумацията на прясно мляко - с 2.1 л спрямо 2014 година.

Фиг.5 Потребление на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство

На годишна база се увеличава потреблението средно на лице от домакинство на алкохолни напитки (от 17.1 на 23.1 л) и цигари (от 836 на 981 броя).

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно и годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от: работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или единократни трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддръжане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потреблението средно на лице от домакинството представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Подробна информация за наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него е публикувана на Интернет страницата на НСИ в рубриката „Доходи и разходи на домакинствата“ (<http://www.nsi.bg>).